

รูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ผ่านกิจกรรมเสริมหลักสูตร ของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรธานี

นวลใย พิศชาติ พ.บ.ม.*

รุ่งนภา ประยูรศิริศักดิ์ พย.ม.**

กุสุมาลี ไชยเมือง PhD***
พรปวีณ์ หงษ์ประสิทธิ์ ศศ.ม.****

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์โดยใช้กิจกรรมเสริมหลักสูตร ศึกษาประสิทธิภาพของรูปแบบและผลกระทบที่มีต่อนักศึกษาและชุมชน กลุ่มผู้ร่วมวิจัยเป็นนักศึกษา 514 คน อาจารย์ 7 คน ผู้นำชุมชน 9 คน อาสาสมัครสาธารณสุข 22 คน และ ผู้นำครอบครัว 50 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แผนปฏิบัติการดูแลสุขภาพในชุมชน แบบสอบถาม สนทนากลุ่ม สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน หาค่าประสิทธิภาพ และวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) ได้รูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์โดยใช้กิจกรรมเสริมหลักสูตรของนักศึกษาพยาบาล “แบบแถว” โดยใช้กระบวนการสร้างนักศึกษาพยาบาลประจำครอบครัว 2) รูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 80/80 สามารถพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตในด้านทักษะทางปัญญา ได้แก่ การใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ การพัฒนาวิธีการแก้ไขปัญหาที่มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับสถานการณ์และบริบททางสุขภาพที่เปลี่ยนไป การตระหนักรู้ในศักยภาพและสิ่งที่เป็จุดอ่อนของตนเอง การแสวงหาความรู้ที่มีประสิทธิภาพ การมีภาวะผู้นำและการเป็นผู้นำที่เข้มแข็ง การจัดลำดับความสำคัญของงานได้อย่างเหมาะสม ความสามารถสืบค้นและวิเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย ความสามารถในการนำข้อมูลและหลักฐานไปใช้อ้างอิงและแก้ปัญหาอย่างมีวิจารณญาณ ความสามารถคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบโดยใช้องค์ความรู้ทางวิชาชีพ การมีมนุษยสัมพันธ์ มีทักษะการสื่อสาร และมีความรู้ในการดูแลสุขภาพองคร่วม 3) ผลกระทบที่มีต่อนักศึกษา คือ เข้าใจวิถีชีวิตและบริบทของชุมชน มีความรักสามัคคี มีความผูกพันระหว่างรุ่นพี่รุ่นน้อง มีการทำงานเป็นทีม และต่อประชาชนคือมีความรักผูกพันต่อนักศึกษาพยาบาลเสมือนบุตรหลานและเสมือนกับมีหมอบริบาลสาธารณสุขเป็นญาติ เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการดูแลสุขภาพ เกิดชุมชนต้นแบบในการดูแลสุขภาพด้วยตนเอง

คำสำคัญ: รูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ นักศึกษาพยาบาลประจำครอบครัว

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดการศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะตามแนวทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 ที่เน้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ที่เน้นคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา เป็นกระบวนการที่ช่วยให้คนได้พัฒนาตนเองตลอดช่วงชีวิตเพื่อพัฒนาศักยภาพ พัฒนาขีดความสามารถ

ด้านต่าง ๆ ที่จะดำรงชีพและประกอบอาชีพได้อย่างมีความสุข รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงรวมเป็นพลังสร้างสรรค์การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน¹ การที่จะให้เกิดการพัฒนาดังกล่าวระบบการศึกษาต้องยึดสังคมเป็นตัวตั้ง เพราะสังคมคือ ความจริงที่เชื่อมโยงสัมพันธ์กับมิติต่างๆ อย่างสลับซับซ้อนและมีการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา² แผนพัฒนาสุขภาพแห่งชาติฉบับที่ 10

*ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรธานี

**พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ

***พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ

****บรรณารักษ์ชำนาญการ

กำหนดภาพลักษณ์และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของระบบสุขภาพไทย เน้นรากฐานที่เข้มแข็งจากการมีความพอเพียงทางสุขภาพในระดับครอบครัวและชุมชน มีความรอบคอบและรู้จักประมาณอย่างมีเหตุผลในด้านการเงินการคลังเพื่อสุขภาพในทุกระดับ

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุดรธานี จัดหลักสูตรการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพตามกรอบคุณวุฒิมาตรฐานการศึกษาเพื่อให้บัณฑิตพยาบาลมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพตรงตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุดรธานี มีความเชื่อในการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยใช้ชุมชนเป็นฐานในการกระตุ้นให้เกิดกระบวนการผลิตมุ่งเน้นการเรียนรู้ตามสภาพจริงของชุมชน การมีอิสระในการเรียนรู้ รวมทั้งสร้างองค์ความรู้และถ่ายทอดความรู้ตามหลักเสรีภาพทางวิชาการ ซึ่งวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุดรธานี มีวิสัยทัศน์ “เป็นสถาบันอุดมศึกษาชั้นนำที่เข้มแข็งในการผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพสูงและเป็นคลังความรู้ทางสุขภาพของชุมชน” นอกจากนี้วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุดรธานี มีนโยบายการบริหารงานของวิทยาลัยฯ คือ เร่งรัดปฏิรูปการจัดการศึกษาพยาบาลโดยผู้เรียนเป็นสำคัญใช้ชุมชนเป็นฐาน ยึดคุณธรรมนำความรู้และให้มีคุณภาพมาตรฐานสอดคล้องกับอัตตลักษณ์ของบัณฑิตและคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์สามารถให้บริการสุขภาพด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์ตอบสนองต่อความต้องการของชุมชน ให้เป็นศูนย์กลางบริการวิชาการสุขภาพที่ทันสมัย สร้างชุมชนต้นแบบ การจัดการปัญหาสุขภาพที่อ้างอิงได้ในระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

จากการติดตามและการประเมินคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบคุณวุฒิมาตรฐานการศึกษาและติดตามบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2550-2552 พบว่าผู้ใช้บัณฑิตส่วนใหญ่ให้การยอมรับบัณฑิตจากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุดรธานี อยู่ในระดับปานกลางขึ้นไปจนถึงระดับดีมาก แต่เมื่อตรวจสอบรายชื่อของคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ บัณฑิตสำเร็จการศึกษาปีการศึกษา 2550-2552 พบว่า บัณฑิตยังขาดทักษะทางปัญญา โดยเฉพาะหัวข้อความสามารถในการ

ใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ทางวิจัยและนวัตกรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหา และขาดความสามารถในการพัฒนาวิธีการแก้ไขปัญหามีประสิทธิภาพสอดคล้องกับสถานการณ์และบริบททางสุขภาพที่เปลี่ยนไป ดังนั้นวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุดรธานี ในฐานะสถาบันการศึกษาพยาบาลจึงควรผลิตบัณฑิตให้เป็นพยาบาลที่มีความรู้ความสามารถด้านที่ขาด ดังนั้นการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ให้ดียิ่งขึ้นโดยเน้นให้ผู้ใช้นบัณฑิตเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนมากที่สุด นอกจากการจัดการเรียนการสอนที่จัดขึ้นตามหลักสูตรแล้ว การเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ทำกิจกรรมเสริมหลักสูตรจะทำให้นักศึกษาได้พัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่นักศึกษาต้องการที่จะพัฒนาสมรรถภาพตนเองให้พร้อมเป็นบัณฑิตพยาบาลที่มีความสมบูรณ์ทั้งด้านปัญญา ร่างกาย อารมณ์ สังคม และจิตใจ การเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ทำกิจกรรมที่หลากหลายรูปแบบตามความสามารถ ความสนใจและความถนัดควบคู่กันไปในห้องเรียนจะทำให้นักศึกษาได้มีโอกาสพัฒนาทักษะทางสังคม วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุดรธานี มีฝ่ายกิจการนักศึกษา กลุ่มงานกิจการนักศึกษา มีหน้าที่พัฒนาคุณภาพบัณฑิตให้มีคุณลักษณะตามที่กำหนดไว้ ดังนั้นในการส่งเสริมให้นักศึกษามีความพร้อมที่จะเป็นบัณฑิตพยาบาลตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทางวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุดรธานี จึงได้จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เป็นทางเลือกให้นักศึกษาทุกคนได้เข้าร่วมกิจกรรม เพื่อเป็นการสร้างรูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ที่มีประโยชน์ต่อความต้องการของสังคมและนับเป็นการเตรียมกำลังคนอย่างมีคุณภาพและพร้อมที่จะพัฒนาบริการในชุมชนให้ดียิ่งขึ้น

ผู้วิจัยมีความมุ่งหมายหลักที่จะนำกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมมาเสริมพลังอำนาจให้นักศึกษาโดยผ่านกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้สามารถคิดวิเคราะห์สถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริง คิดวิเคราะห์อย่างมีระบบเพื่อค้นหาวิธีการแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นและตระหนักถึงคุณค่า ศักดิ์ศรีและความเป็นปัจเจกทั้งของตนเองและผู้อื่น ดังนั้นการพัฒนานักศึกษาพยาบาลให้มีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามความต้องการของ

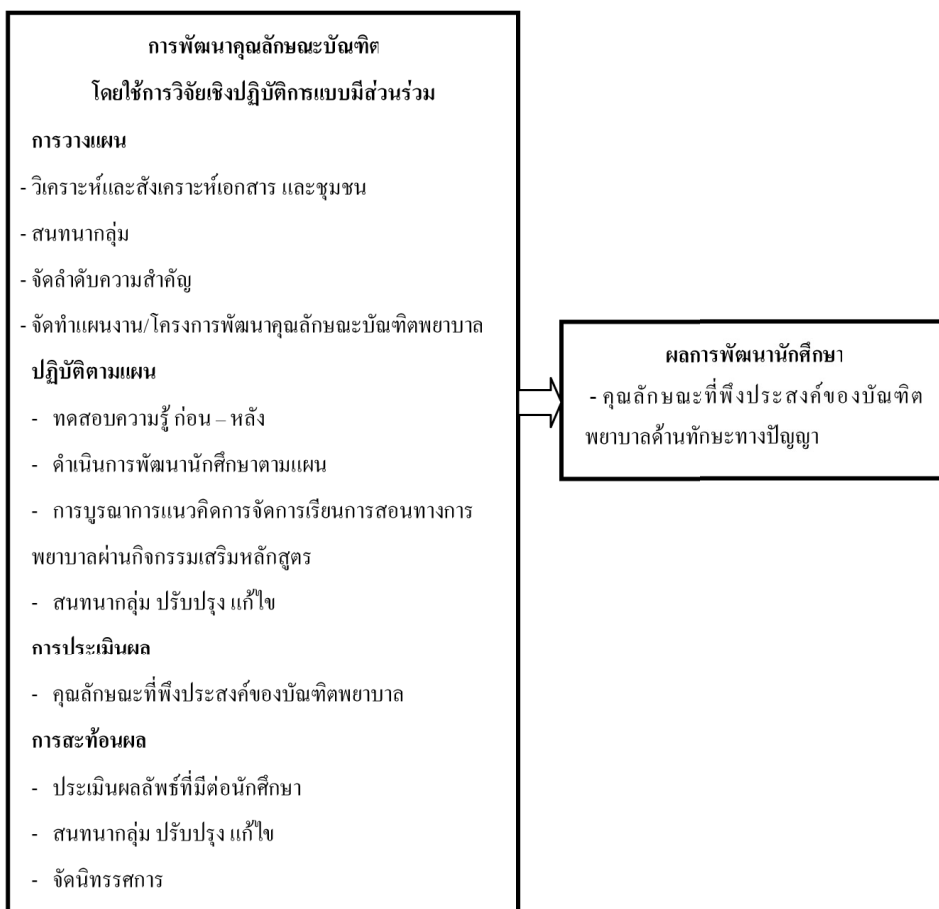
ผู้ใช้บัณฑิต โดยสร้างรูปแบบการพัฒนาบัณฑิตที่มีผลต่อการสร้างเสริมสุขภาพชุมชนที่ต่อเนื่องและยั่งยืน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของนักศึกษาวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรธานี โดยใช้กิจกรรมเสริมหลักสูตร
2. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของรูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์โดยใช้กิจกรรมเสริมหลักสูตร
3. เพื่อศึกษาผลกระทบที่มีต่อนักศึกษาและชุมชน จากการใช้รูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์โดยใช้กิจกรรมเสริมหลักสูตร

กรอบแนวคิดการวิจัย

การพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ผ่านกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยให้นักศึกษาพยาบาลมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ (Free dialogue) เพื่อเสริมพลังอำนาจ (Empowerment) ให้ผู้ร่วมวิจัยได้มีโอกาสร่วมวิเคราะห์คุณลักษณะบัณฑิตเพื่อกำหนดปัญหา วางแผนการศึกษา นำแผนไปสู่การปฏิบัติการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตและร่วมกันประเมินผล นำไปสู่การสร้างรูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ (ภาพที่ 1)

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การสร้างรูปแบบเพื่อพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ผ่านกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรธานี ปีการศึกษา 2554 เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม⁵ (Participatory action research) มุ่งพัฒนานักศึกษาพยาบาลให้เป็นไปตามคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์และเป็นการศึกษากระบวนการจัดการเรียนรู้มีส่วนร่วมของอาจารย์และนักศึกษาพยาบาลพร้อมทั้งประชาชนที่ได้รับมอบหมายในชุมชน

ผู้ร่วมวิจัย ประกอบด้วย 1) กลุ่มผู้ร่วมวิจัยหลัก คือ นักศึกษาพยาบาลศาสตรวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรธานี ชั้นปีที่ 1, 2, 3, 4 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 514 คน โดยจัดแบ่งนักศึกษาออกเป็นแถว (แถวคือ นักศึกษาพยาบาลศาสตรชั้นปีที่ 1, 2, 3 และ 4 ที่มีเลขที่ตรงกัน และร่วมกันดูแลผู้รับบริการในหอพักเรือนที่ได้รับมอบหมาย) 2) กลุ่มผู้ร่วมวิจัยรอง คือ อาจารย์ 7 คน ผู้นำในชุมชน 9 คน อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน 22 คน และผู้นำครอบครัว 50 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

1) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1.1) แนวทางในการจัดสนทนากลุ่ม เพื่อวิเคราะห์ปัญหาชุมชน แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามที่ผู้ใช้บัณฑิตต้องการ ที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรม การอ่านงานวิจัย การกำหนดเป้าหมาย วิธีดำเนินการ 1.2) แนวทางการสังเกตแบบมีส่วนร่วม เช่น บันทึกพฤติกรรมของนักศึกษาพยาบาลและชุมชน ผู้เข้าร่วมกิจกรรมจากการสะท้อนคิด การอธิบายแสดงความคิดเห็น การตั้งคำถาม การตอบ การฟังและการสรุปประเด็นที่ได้จากการสนทนากลุ่ม

2) แบบเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบประเมินคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ แบบบันทึกประสบการณ์การเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาลในการให้ความรู้ด้านการสร้างเสริมสุขภาพแก่ครอบครัว และแบบประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการ(ครอบครัว ที่รับการดูแลเพื่อเสริมสร้างสุขภาพ) ประเมินหลังสิ้นสุดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

ขั้นตอนการวิจัย ประกอบด้วย

ขั้นตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของนักศึกษาและชุมชน ผู้วิจัยดำเนินการ 1) การศึกษาปัญหาและความต้องการในการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิต 2) ศึกษาบริบทของชุมชน และปรากฏการณ์เบื้องต้นในชุมชน โดยการสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เพื่อระดมความคิดเห็นแนวทางในกำหนดการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ 3) ศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็นประโยชน์ต่อการกำหนดประเด็นปัญหาและเป็นข้อมูลเบื้องต้นสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคนในกระบวนการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรธานี

ขั้นตอนที่ 2 สร้างรูปแบบเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรธานี โดยการบูรณาการแนวทางการพยาบาลกับการจัดการเรียนการสอนเบื้องต้น เป็นขั้นนำผลที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 ได้จากครอบครัวที่เข้าร่วมกิจกรรมในชุมชน อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ใช้บัณฑิต ประเมินนักศึกษา นักศึกษาประเมินตนเอง รวมทั้งข้อมูลจากการบันทึกใบงานและแฟ้มสะสมงาน (Port Folio) มาเป็นข้อมูลเพื่อสรุปและสังเคราะห์เป็นกระบวนการสร้างคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรธานี มีขั้นตอน 1) สร้างสัมพันธภาพ ทำความรู้จักกับผู้นำชุมชนที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ และเข้าร่วมกิจกรรมที่มีในชุมชน วิธีการโดยปฐมนิเทศนักศึกษาพยาบาลก่อนการออกชุมชนเพื่อสร้างสัมพันธภาพ ชี้แจงทำความเข้าใจในกิจกรรมให้กับนักศึกษาและอาจารย์ประจำกลุ่ม และเปิดโอกาสให้นักศึกษาพยาบาลได้แสดงความคิดเห็นสะท้อนปัญหา ปัญหาและอุปสรรคที่จะเกิดขึ้น แลกเปลี่ยนเรียนรู้ วิเคราะห์ตนเอง จัดเวลาของตนเอง 2) การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เพื่อระดมความคิดเห็นแนวทางในกำหนดการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ วิธีดำเนินการ นักศึกษาพยาบาล อาจารย์ และผู้ใช้บัณฑิต เพื่อให้ทุกกลุ่มได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ แสดงความคิดเห็น สะท้อนปัญหา ปัญหาที่จะเกิดขึ้นในขณะดำเนินการให้นักศึกษาพยาบาล

ได้เรียนรู้ตลอดระยะเวลาในการจัดกิจกรรม และมีการชื่นชมยอมรับความคิดเห็นเพื่อน และผู้อื่น 3) วางแผนปฏิบัติการอย่างเป็นระบบร่วมกับผู้นำชุมชนในการพัฒนาศักยภาพนักศึกษาพยาบาล ประกอบด้วย 3.1) จัดสนทนากลุ่มแกนนำชุมชน อาจารย์ และนักศึกษาพยาบาล 1 วัน 3.2) กำหนดกิจกรรมตามแนวทางในการพัฒนานักศึกษาพยาบาลให้มีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต 4) นำแนวทางการพัฒนานักศึกษาพยาบาลที่กำหนดโดยผู้ใช้บัณฑิตลงสู่การปฏิบัติเพื่อพัฒนารูปแบบคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ด้านศึกษามีจิตสาธารณะ การคิดวิเคราะห์ การคิดเป็นระบบ มีภาวะผู้นำและการบริหารจัดการ มีมนุษยสัมพันธ์ มีทักษะการสื่อสาร และมีความรู้ในการดูแลสุขภาพองค์รวม

ขั้นตอนที่ 3 จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ บูรณาการแนวคิดการพยาบาลไปใช้พร้อมทั้งประเมินคุณลักษณะตามขั้นตอน ดังนี้ 1) ผู้วิจัยร่วมกับอาจารย์ผู้ประสานงาน อาจารย์ผู้ร่วมสอนแต่ละวิชาที่เปิดสอนร่วมกันออกแบบวิชา การจัดการเรียนการสอนในชั้นปีที่ 1, 2, 3, 4 ปีการศึกษา 2552 เนื่องจากการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่จะนำมาบูรณาการกับการเรียนการสอนที่ประกอบไปด้วยนักศึกษาทั้ง 4 ชั้นปี นักศึกษาจะแบ่งออกเป็นแถว (แถว คือ นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 1, 2, 3 และ 4 ที่มีเลขที่ตรงกัน และร่วมกันดูแลผู้รับบริการในหลังคาเรือนที่ได้รับมอบหมาย) ซึ่งรายวิชาที่นำมาบูรณาการมีดังนี้ พย. 1201 การพยาบาลครอบครัวและชุมชน 2 พย. 1202 การพยาบาลครอบครัวและชุมชน 1 จิตเวชชุมชน พย. 1207 การสร้างเสริมสุขภาพและการป้องกันการเจ็บป่วย และ พ. 1207 มนุษย์กับการอยู่ร่วมกัน 2) อาจารย์ผู้สอน ผู้ใช้บัณฑิต แหล่งฝึก และนักศึกษาช่วยประเมินผล โดยในการประเมินพฤติกรรมที่แสดงออกซึ่งคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตพยาบาลการประเมินมีทั้งการประเมินโดยการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ ซึ่งเป็นการประเมินตามสภาพจริงระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน (Formative Evaluation) ประเมินโดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและการประเมินหลังสิ้นสุดการจัดการเรียนการสอน (Summative Evaluation) เป็นการประเมินเพื่อวัดคุณลักษณะ

ที่พึงประสงค์ของบัณฑิตวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีอุดรธานีที่เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน โดยใช้แบบวัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตพยาบาลที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือเป็นที่เรียบร้อยแล้ว 3) ใช้แบบประเมินทักษะทางปัญญาเพื่อติดตามรายงานผลการดำเนินงานอย่างน้อย 2 เดือนต่อครั้ง 4) สะท้อนการปฏิบัติโดยกลุ่มผู้ร่วมวิจัยหลัก ผู้ร่วมวิจัยรอง และวิเคราะห์กิจกรรมที่ได้ดำเนินการ ปัญหา อุปสรรคและหาแนวทางแก้ไข 5) นำไปปฏิบัติในครั้งต่อไปในการแก้ไขปัญหาค้างค้าง

ขั้นตอนที่ 4 ศึกษาความเหมาะสมของ กระบวนการสร้างคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุดรธานี โดยการบูรณาการแนวคิดการพยาบาลเชิงวัฒนธรรมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ประกอบด้วย ผู้ใช้บัณฑิต อาจารย์ผู้สอน แหล่งฝึก ศิษย์เก่า และนักศึกษา ร่วมกันสนทนากลุ่มพิจารณาข้อสรุปที่ได้ของกระบวนการสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิต โดยการบูรณาการแนวคิดการพยาบาลเชิงวัฒนธรรม เป็นข้อสรุปเชิงสมมติฐาน เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของการนำไปใช้ เพื่อใช้ในการจัดการศึกษาในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1) ขั้นตอนการจัดสนทนากลุ่มผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้ 1.1) ผู้วิจัยได้นำเสนอกระบวนการเบื้องต้นให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยปรับกระบวนการตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ก่อนนำไปสนทนากลุ่ม 1.2) ผู้วิจัยดำเนินการติดต่อกับผู้ร่วมสนทนากลุ่มโดยทางโทรศัพท์เพื่อบันทึกหมายวันเวลาที่เหมาะสมและเชิญเข้าร่วมสนทนากลุ่ม 1.3) ผู้วิจัยส่งเอกสารประกอบการสนทนากลุ่มและชี้แจงประเด็นพร้อมยืนยันวันเวลานัดหมายอีกครั้ง โดยส่งเอกสารประกอบการสนทนากลุ่มล่วงหน้า 15 วัน 1.4) ประชุมผู้ช่วยสนทนากลุ่มวางแผนการดำเนินงานในด้านการต้อนรับ ป้ายต้อนรับ จัดห้องประชุม

2) ขั้นตอนการจัดสนทนากลุ่มผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้ 2.1) ผู้วิจัยให้ตัวแทนนักศึกษาของแต่ละชั้นปีบรรยายสรุปการวิจัยในประเด็นความสำคัญของการวิจัย วัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีดำเนินการ

วิจัย กรอบแนวคิดการวิจัย ผลการวิจัยและนำเสนอกระบวนการสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิต โดยการบูรณาการแนวคิดการพยาบาลที่สร้างขึ้น ใช้เวลา 1 ชั่วโมง 2.2) ผู้ร่วมสนทนากลุ่มให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของการนำรูปแบบที่ได้ไปใช้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมทั้งในประเด็นเห็นด้วยและประเด็นที่ควรปรับปรุง จนกระทั่ง ทุกคนมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันจึงยุติการสนทนากลุ่ม

3) ขึ้นสรุปผลการสนทนากลุ่มผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้ 3.1) ผู้วิจัยถอดเทปบันทึกเสียงพูด ผู้ร่วมสนทนากลุ่มและประมวลสาระสรุปประเด็นเห็นด้วย และประเด็นที่ควรปรับปรุง กระบวนการสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุดรธานี โดยการบูรณาการแนวคิดการพยาบาล 3.2) ผู้วิจัยวิเคราะห์ประเด็นที่เห็นด้วยและประเด็นที่ควรปรับปรุงกระบวนการสร้างคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุดรธานี โดยการบูรณาการแนวคิดการพยาบาล

4) สะท้อนผลการวิเคราะห์และกิจกรรมการปฏิบัติโดยกลุ่มผู้ร่วมวิจัยหลัก ผู้ร่วมวิจัยรอง การดำเนินการ เพื่อแก้ไข้ปัญหาและอุปสรรค

5) นำไปปฏิบัติในครั้งต่อไปในการแก้ไข้ปัญหาให้ต่อเนื่อง

ขั้นตอนที่ 5 ปรับปรุงให้ได้กระบวนการที่สมบูรณ์

ผู้วิจัยปรับปรุงกระบวนการตามข้อคิดเห็นที่ได้จากขั้นตอนที่ 4 เพื่อให้มีความเหมาะสมของกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยใช้แบบสอบถามความเหมาะสมและการนำกระบวนการสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุดรธานี ที่การบูรณาการแนวคิดการพยาบาลไปใช้ ประกอบด้วยผู้ใช้บัณฑิต อาจารย์ผู้สอน คิษย์เก่า และนักศึกษา รวม 50 เถาว์ หากพบว่าผลที่ได้ยังไม่เห็นด้วยทุกคน จะนำข้อมูลที่ได้กลับไปวางแผนการบูรณาการแนวคิดการพยาบาลและจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร ซึ่งเป็นการเริ่มกระบวนการใหม่อีกครั้งหนึ่ง จนกระทั่งได้ข้อสรุปที่ตรงกัน แล้วสร้างคู่มือการปฏิบัติงานของนักศึกษาประจำครอบครัว

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความตรงของข้อมูลก่อนการวิเคราะห์ สำหรับข้อมูลเชิงปริมาณวิเคราะห์ด้วยการหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานจากแบบวัดคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ ข้อมูลเชิงคุณภาพได้จากข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก การสนทนากลุ่ม การจดบันทึก การสังเกต การสะท้อนคิดในการเข้ากลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่แต่ละครั้ง โดยใช้วิธีการวิเคราะห์และสังเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยและการอภิปรายผล

1. รูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ผ่านกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนักศึกษาพยาบาล “แบบเถาว์” โดยใช้กระบวนการสร้างนักศึกษาพยาบาลประจำครอบครัว ที่เกิดจากการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ใช้ชุมชนเป็นฐานตามกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม โดยเริ่มจากวิเคราะห์ข้อมูลชุมชน สร้างรูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ การประสานงานกับชุมชน โดยนักศึกษาพยาบาลเป็นผู้ดำเนินการ โดยมีผู้เข้าร่วมกิจกรรม จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่บูรณาการแนวคิดการพยาบาลศึกษาความเหมาะสมของกระบวนการสร้างคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ และปรับปรุงให้ได้กระบวนการที่สมบูรณ์ โดยนักศึกษาพยาบาลเป็นผู้รับผิดชอบจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรในกลุ่มเป้าหมายไปเยี่ยมบ้าน ให้ความรู้ในการดูแลสุขภาพของครอบครัวตามแผนการดำเนินงานและติดตามประเมินผล นักศึกษาพยาบาลสามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์ สรุปผลและเขียนรายงานผลการปฏิบัติการพยาบาล การปฏิบัติการตามแผนพยาบาล เป็นการระดมพลังสมองในเชิงสร้างสรรค์ ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่ารูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของนักศึกษาพยาบาลส่งผลต่อการสร้างทักษะทางปัญญาให้กับนักศึกษา และเกิดการเสริมสุขภาพในชุมชนตามบริบทของชุมชนนั้น ๆ

การเปลี่ยนแปลงกระบวนการทัศน์ทางการอุดมศึกษาและการสาธารณสุข ที่มีแนวคิดพื้นฐานในการพัฒนาให้นักศึกษามีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรการศึกษานั้นยังไม่เพียงพอ การมีกิจกรรมเสริมหลักสูตร เช่น การประชุมชี้แจงร่วมวางแผนกับชุมชน

การสำรวจชุมชนเพื่อสร้างสัมพันธภาพและเก็บรวบรวมข้อมูล การสร้างสื่อการสอนและนวัตกรรมสุขภาพเพื่อชุมชน กิจกรรมส่งเสริมสุขภาพแก่ประชาชนในชุมชน กิจกรรมการนำเสนอผลงานโดยผ่านนิทรรศการ ทำให้ผู้เรียนเกิดพัฒนาการทางปัญญา สามารถคิดวิเคราะห์ และแสดงความคิดเห็น มีสาระการเรียนรู้ที่บูรณาการกับวิชาชีพพยาบาลเข้ามาใช้ในกิจกรรม ซึ่งทำให้ผู้เรียนเกิดจิตสำนึกที่ดีต่อการพยาบาลตามทฤษฎีของอิริชาเบส⁷ ที่กล่าวว่ากิจกรรมที่ใช้เสียงเพลงประกอบจะมีผลต่อการทำงานของสมองส่งผลทำให้มีอารมณ์หรือความรู้สึกที่ดี ส่งผลให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ กิจกรรมจิตนาการรักศรัทธา ตระหนัก ยอมรับและปฏิบัติตามวิชาชีพการพยาบาล และนี่คือสัมพันธภาพที่ดีต่อชุมชนนั่นเอง^{8,9}

2. รูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์โดยใช้กิจกรรมเสริมหลักสูตร มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 80/80 พบว่า สามารถพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตในด้านทักษะทางปัญญา ในประเด็นมีความสามารถใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ทางวิจัยและนวัตกรรมที่เหมาะสมในการแก้ไขปัญหาและประเด็นมีความสามารถพัฒนาวิธีการแก้ไขปัญหาที่มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับสถานการณ์และบริบททางสุขภาพที่เปลี่ยนไป อยู่ในระดับดีมาก ส่วนในประเด็นอื่นนักศึกษาได้รับการพัฒนาอยู่ในระดับดีมาก เช่น ตระหนักรู้ในศักยภาพและสิ่งที่เป็นจุดอ่อนของตนเองเพื่อพัฒนาตนเองให้มีความสามารถเพิ่มมากขึ้น สามารถนำไปปฏิบัติงานการสอน การแสวงหาความรู้ที่มีประสิทธิภาพและการเป็นผู้นำที่เข้มแข็ง จัดลำดับความสำคัญของงานได้อย่างเหมาะสม มีความสามารถสืบค้นและวิเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย มีความสามารถในการนำข้อมูลและหลักฐานไปใช้อ้างอิงและแก้ปัญหาอย่างมีวิจารณญาณ มีความสามารถคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบโดยใช้องค์ความรู้ทางวิชาชีพและที่เกี่ยวข้องรวมทั้งใช้ประสบการณ์เป็นฐานเพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ปลอดภัยและมีคุณภาพในการให้บริการการพยาบาล มีความสามารถในการคิดรวบยอดวิเคราะห์วิจารณ์และแสดงภาวะผู้นำตามบทบาทที่เหมาะสม นอกเหนือจากการพัฒนาตามประเด็นทักษะทางปัญญาแล้วนักศึกษาพยาบาลยังได้รับการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตในประเด็นการมีมนุษยสัมพันธ์ ทักษะ

การสื่อสาร และมีความรู้ในการดูแลสุขภาพองค์รวม

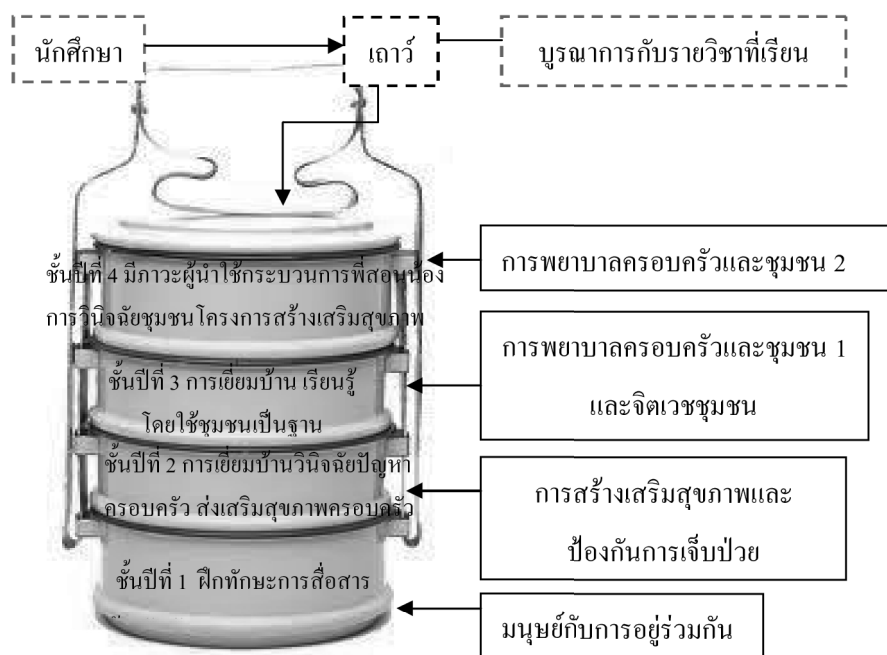
จากการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่า รูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ เป็นจุดเริ่มต้นในการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับชุมชนจึงจะได้รับความไว้วางใจ และให้ความร่วมมือดำเนินการกิจกรรมเสริมหลักสูตร รูปแบบการพัฒนาตั้งอยู่บนพื้นฐานแนวคิดการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง โดยเริ่มจากการสำรวจ ค้นหา และร่วมคิดวิเคราะห์ความต้องการของชุมชน ซึ่งเป็นการเผชิญปัญหาการวิเคราะห์สถานการณ์ ทำให้นักศึกษาพยาบาลเกิดความมั่นใจในตนเอง เพราะมีประสบการณ์ตรงการได้ลงมือปฏิบัติควบคู่ไปกับการสนทนอย่างสร้างสรรค์หลังจากการจัดกิจกรรม โดยการสนทนากลุ่ม การระดมสมองจากการประชุมกลุ่มจนพบแนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ รูปแบบการพัฒนาที่เกิดขึ้นเป็นไปตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต และเป็นการเสริมพลังอำนาจของนักศึกษาพยาบาล ซึ่งเป็นแรงขับเคลื่อนที่ทำให้เกิดการสร้างชุมชนต้นแบบสุขภาพ จะมีข้อสังเกตที่เหมือนกับงานวิจัยของเมอร์รี่¹⁰ ที่ใช้ชุมชนเป็นห้องเรียนเพื่อให้นักศึกษาได้เกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง เกิดการคิดวิเคราะห์สถานการณ์จริงได้

3. ผลกระทบที่มีต่อนักศึกษาคือเข้าใจวิถีชีวิตและบริบทของชุมชน มีความรักสามัคคี มีความผูกพันระหว่างรุ่นพี่รุ่นน้อง มีการทำงานเป็นทีม และต่อประชาชนคือมีความรักผูกพันต่อนักศึกษาพยาบาล เสมือนบุตรหลานและเสมือนกับมีหมอบุญญาติ เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการดูแลสุขภาพ เกิดชุมชนต้นแบบในการดูแลสุขภาพด้วยตนเอง จากการสอบถามความรู้สึกของนักศึกษาหลังเข้าร่วมกิจกรรมนี้นักศึกษาพยาบาลส่วนใหญ่บอกว่าครั้งแรกไม่ยาก เข้าร่วมโครงการเพราะนักศึกษามีวิชาเรียนที่ต้องเรียนจำนวนมาก นักศึกษาชั้นปีที่ 4 กำลังอยู่ในช่วงเตรียมสอบรวบยอดทำให้นักศึกษามีความกังวล ส่วนนักศึกษาชั้นปีอื่น ๆ มีความกังวลเรื่อง การถ่ายทอดความรู้ การเดินทาง การยอมรับของชาวบ้าน จะเห็นว่าความรู้สึกส่วนใหญ่ก่อนเข้าร่วมกิจกรรมมีความรู้สึกที่ไม่ค่อยดีเท่าไร หลังจากการทดลอง นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมในระดับดี เข้าใจวิถีชีวิตและบริบทของ

ชุมชน มีความรักสามัคคี มีความผูกพันระหว่างรุ่นพี่รุ่นน้อง มีการทำงานเป็นทีม แสดงให้เห็นว่ากิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมนักศึกษาให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในด้านทักษะทางปัญญา นอกจากนั้นยังเกิดกระบวนการเรียนการสอนแบบพี่สอนน้องและการจัดนักศึกษาพยาบาลประจำครอบครัวแบบเถาว์ (BCNU Thao Model) สำหรับประชาชนในชุมชนพบว่าประชาชนในชุมชนมีความรักผูกพันต่อนักศึกษาพยาบาลเสมือนบุตรหลานและเสมือนกับมีหมอเป็นญาติ เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการดูแลสุขภาพ เกิดชุมชนต้นแบบในการดูแลสุขภาพด้วยตนเอง มีทัศนคติต่อวิทยาลัยดีขึ้น นักศึกษาพยาบาลเกิดความคุ้นเคยต่อประชาชนในชุมชน เนื่องจากชุมชนหนองไผ่เป็นชุมชนต้นแบบในการส่งเสริมสุขภาพและแหล่งเรียนรู้ของนักศึกษา

ดังนั้นการมีสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างชุมชนและวิทยาลัยย่อมส่งผลดีในหลายทั้งในด้านการปฏิบัติงาน และการทำกิจกรรมอื่น ๆ ร่วมกับชุมชน จากรูปแบบที่สร้างขึ้นเพื่อพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์เหนือสิ่งอื่นใดที่ประชาชนได้รับ คือ 1) เกิดชุมชนต้นแบบในการส่งเสริมสุขภาพและแหล่งเรียนรู้ของนักศึกษา 2) ประชาชนในชุมชนเกิดสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อนักศึกษาและวิทยาลัยฯ ที่นำความรู้คืนสู่ชุมชนตามแนวทางในการดูแลสุขภาพตนเอง ประเมินทางด้านสุขภาพทั้งบุคคลที่มีสุขภาพดี เสี่ยงต่อการเจ็บป่วย หรือบุคคลที่มีปัญหาสุขภาพ และได้รับการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกัน การฟื้นฟูได้อย่างเหมาะสม การร่วมเสริมสุขภาพที่ยั่งยืน และได้ฐานข้อมูลสุขภาพที่เน้นการบริการปฐมภูมิที่จะส่งผลต่อสุขภาพที่ยั่งยืนของประชาชนที่ตอบสนองนโยบายของชาติ

ภาพที่ 2 รูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์โดยใช้กิจกรรมเสริมหลักสูตร

ข้อเสนอแนะ

1. ระดับนโยบายสามารถนำผลการวิจัยไปเป็นข้อมูลนำเข้าในการพัฒนาการจัดการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตร์เพื่อสร้างบัณฑิตพยาบาลของสถาบัน ให้มีทิศทางที่ชัดเจน สอดคล้องกับความเป็นอัตลักษณ์ของ

ชุมชนในท้องถิ่น นำไปเป็นข้อมูลในการกำหนดนโยบายการจัดการศึกษาพยาบาล

2. ระดับสถาบันการศึกษา สามารถนำผลการวิจัยไปปรับปรุงวิธีการจัดการศึกษาพยาบาล ทั้งการจัดการศึกษาในด้านวิชาการและด้านการจัด

กิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อพัฒนานักศึกษาพยาบาลให้มีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของบัณฑิตพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรธานี ซึ่งนำไปสู่การปฏิบัติการพยาบาลได้สอดคล้องกับวิถีชีวิตและบริบททางสังคม

3. ระดับอาจารย์ผู้สอน ช่วยให้สามารถวางแผนการจัดการศึกษา กิจกรรมการเรียนการสอนและ กิจกรรมเสริมหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้นักศึกษาพยาบาลเกิดคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรธานี สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต

เอกสารอ้างอิง

1. วุทธิศักดิ์ โกชนกุล. รูปแบบการจัดการความรู้ในองค์กร. สงขลา: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์; 2552
2. ประเวศ วลี. บันทึกเวชกรรมไทย. กรุงเทพฯ: หมอชาวบ้าน; 2552.
3. สุวพร ตั้งสมวรพงษ์. “การพัฒนาบัณฑิตในศตวรรษที่ 21” ในเอกสารประกอบการสัมมนา กระบวนทัศน์และกลยุทธ์ในการพัฒนานักศึกษามุ่งเน้นทางปฏิรูปการเรียนรู้. ทบวงมหาวิทยาลัย ร่วมกับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์; 2545.
4. Ratdawan Klungklang. Developing Nursing Students’ Competency as Health Promotion Leaders. Journal of Nurses’ Association of Thailand North Eastern Division 2012: 30 (4): 173-186.
5. Joyce B, Weil M. Model of teaching. Boston: Allyn and Bacon; 1986.
6. ทิศนา แหมมณี และคณะ. การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบซิปปา. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ(พว.); 2548.
7. Elizabeth Miles. Tune Your Brain : Using Music to Manage Your Mind, Body and Mood. New York : Berkly Publishing Corporation; 1997.
8. Palangrit S, Ratanatawan A, Amatyakul C. Empowering by Community Participation in Creating an Empowerment Health Promotion Team at Moo 3 Kukot Subdistrict, Lumlooka District, Pathumthani Province. Journal of Nurses’ Association of Thailand North-Eastern Division 2011; 29(4): 23-32.
9. Daenseekaew S, Klungklang R. Community needs for Strengthening Quality of Life of Small Group Informal Workers. Journal of Nurses’ Association of Thailand, North-Eastern Division 2011; 29(2): 60-69.
10. Mary Ellen Trail Ross. Linking classroom learning to the community through service learning. Journal of Community Health Nursing 2012; 29(1): 53-60.

The Construction of a Model for Developing Desirable Characteristics of Graduates by Using Extracurricular Activities of Nursing Students at Boromarajonani College of Nursing, Udonthani in Academic Year 2011

Nualyai Pitsachat M.P.A.*

Rungnapa Prayoonsirisak M.N.S.**

Kusumalee Chimung PhD***

Phonpawee Hongpasit M.S.****

Abstract

This participatory action research aimed to construct a model of developing desirable characteristics of graduates by using extracurricular activities and to explore the efficiency of a model, as well as, to examine the impact affecting nursing students and the community. The research participants were 514 nursing students, 7 academic advisors, 9 community leaders, 22 village health volunteers, and 50 family leaders. The research instruments were community health care plan, questionnaire, and focus group discussion. The data were analyzed using mean, standard deviation, the efficiency calculating method, and content analysis.

Research findings; 1) The result of this study was a model for developing desirable characteristics of graduates by using extracurricular activities called "BCNU Thao Model" (a family-like relationship among nursing students) that associated with the developing process of family nursing student. 2) The efficiency value of a model for developing desirable characteristics of graduates was 80/80 which can enhance desirable characteristics of graduates in Intellectual skills, including the use of the scientific process, awareness of the potential and their weaknesses, knowledge effectively, analytical thinking, systematic thinking, leadership, priority of the job properly, ability to detect and analyze the data from diverse sources and evidence, critical thinking, using a systematic professional knowledge, human relations, communication skills, and the knowledge of holistic health care. 3) The impact affecting nursing students was the understanding the way of life within community context, unity, commitment among brotherhood/sisterhood, and team working. The impact affecting the community was the commitment given to the nursing student as a family member and the feeling of having a health professional as a family member. This can lead to the changing behavior of care and to the building up of community model in self care.

Keywords: model for developing desirable characteristics of graduates, family nursing student

* Director of Boromarajonani College of Nursing Udonthani

** Registered Nurse Senior Professional Level, Boromarajonani College of Nursing Udonthani

*** Library official, Boromarajonani College of Nursing Udonthani